

EU-rettsakter som etter en foreløpig oversikt vil kunne behandles i EØS-komiteen 28.oktober 2016

Innholdsfortegnelse

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET	3
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	3
Vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	3
Kapittel XII. Næringsmidler	3
32016R0479 Kommisjonsforordning (EU) 2016/479 av 1. april 2016 som endrer vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 om bruk av steviolglykosid (E960) som søtstoff i visse drikker med redusert energiinnhold eller uten tilsatt sukker	3
32016R0127 Kommisjonens delegerede forordning (EU) 2016/127 av 25. september 2015 om supplerende regler til Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 609/2013 hva angår de særskilte krav til sammensetting av og opplysninger om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger og hva angår opplysninger om spedbarn- og småbarnsernæring	3
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET	8
RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING	8
Vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	8
Kapittel XIX. Generelle bestemmelser innen området tekniske handelshindringer	8
32016D0575 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/575 av 29. mars 2016 om forlengelse av krav til barnesikring av lightere og forbud mot lightere med forvekslingsfare	8
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	10
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	10
Vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	10
Kapittel XV. Farlige stoffer	10
32016R0918 Kommisjonsforordning (EU) 2016/918 av 19. mai 2016 om endring for tilpasning til den tekniske og vitenskapelige utvikling av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av kjemikalier	10
Vedlegg XX. Miljø	10
Kapittel III. Luft	10
32015R0757 Europaparlaments- og rådsforordning nr. 757/2015 av 29. april 2015 om overvåking, rapportering og verifikasjon av CO ₂ -utslipp fra sjøtransport og om endring av direktiv 2009/16/EF	10
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET	13
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	13
Vedlegg XIII. Transport	13
Kapittel V. Sjøtransport	13
32016L0844 Kommisjonsdirektiv (EU) 2016/844 av 27. mai 2016 som endrer europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/45/EF om sikkerhetsstandarder for passasjerskip	13
SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	15
RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET	15

Vedlegg XIII. Transport	15
Kapittel VI. Sivil luftfart	15
32016R1006 Gjennomføringsforordning (EU) 2016/1006 av 22. juni 2016 om endring av forordning (EU) nr. 255/2010 for så vidt angår ICAO-bestemmelsene referert til i artikkel 3, første ledd.....	15
32016R0963 Gjennomføringsforordning (EU) 2016/963 av 16. juni 2016 som endrer forordning (EF) nr. 474/2006 som etablerer fellesskapets liste over flyselskap som er underlagt driftsforbud innenfor fellesskapet	16
Vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering	17
Kapittel I. Kjøretøyer	17
32016R1004 Kommisjonsforordning (EU) 2016/1004 av 22. juni 2016 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 661/2009	17
Vedlegg XIII. Transport	18
Kapittel II. Veitransport	18
32016R0799 Komisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2016/799 av 18. mars 2016 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 165/2014 om fastsettelse av krav til utforming, testing, installering, bruk og reparasjon av fartsskrivere og deres komponenter	18

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XII. Næringsmidler

32016R0479 Kommisjonsforordning (EU) 2016/479 av 1. april 2016 som endrer vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 om bruk av steviolglykosid (E960) som søtstoff i visse drikker med redusert energiinnhold eller uten tilsatt sukker

Sammendrag av innhold

Forordning (EU) nr. 1333/2008 regulerer bruk av tilsetningsstoffer som kan brukes til næringsmidler. Vedlegg II til forordningen inneholder en liste over tilsetningsstoffer som kan anvendes til næringsmidler, og bruksbetingelser for disse.

I forordningen som foreligger, blir søtstoffet steviolglykosid (E960) innført i vedlegg II og godkjent for bruk i underkategori 14.1.5.2 «annet» til næringsmiddelkategori 14.1.5 «kaffe, te, urtete og fruktte ...», med begrensningen: «Kun tillatt i produkter med redusert energiinnhold eller uten tilsatt sukker».

Steviolglykosid er et (kalorifritt) søtstoff og kan brukes for å erstatte sukker i visse drikkevarer, og dermed redusere kaloriinnholdet i produktene. Steviolglykosid gir sødme uten å levere ekstra kalorier til det endelige produktet, som tilbyr forbrukerne produkter som er energireduerte eller uten tilsatt sukker, i samsvar med artikkel 7 i forordning 1333/2008.

EUs risikovurderingsorgan (EFSA) har evaluert steviolglykosid som tilsetningsstoff og etablerte et ADI (anbefalt daglig inntak) på 4 mg/kg kroppsvekt/dag. Med hensyn til utvidet bruk har EFSA evaluert på nytt eksponeringen for steviolglykosid og konkludert med at det ikke er fare for overskridelse av ADI. Med hensyn til at produkter i matvarekategori 14.1.5.2 ikke er beregnet på småbarn, anses den foreslåtte bruken og mengdene av søtstoffet ikke å utgjøre en helsemessig risiko.

Merknader

Rettslige konsekvenser

Gjennomføring av rettsakten i norsk rett medfører behov for endringer i forskrift 6. juni 2011 nr. 668 om tilsetningsstoffer til næringsmidler.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Mattilsynet mener at bruk av steviolglykosid i matvarekategori 14.2.5.2 (varme drikker) ikke fører til en økt helsemessig risiko av bekymring. Endringen vil ikke føre til økonomiske eller administrative konsekvenser for næringsmiddelbransjen.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert av Spesialutvalget for matområdet, der Landbruks- og matdepartementet, Næring- og fiskeridepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Finansdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

32016R0127 Kommisjonens delegerede forordning (EU) 2016/127 av 25. september 2015 om supplerende regler til Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 609/2013 hva angår de særskilte krav til sammensetting av

og opplysninger om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger og hva angår opplysninger om spedbarn- og småbarnsernæring

Sammendrag av innhold

Det har i løpet av de siste årene vist seg at anvendelsen av direktiv 2009/39/EF («særner» rammedirektivet) har variert blant medlemsstatene i EU. Dette har skapt hinder for det indre markedet og medført ulike konkurransevilkår. EU har derfor hatt et ønske om å revidere regelverket for særner-området. Særner-området består blant annet av regelverkene for barnemat, medisinske næringsmidler og slankeprodukter. I juni 2013 la EU-kommisjonen frem et forslag til ny forordning for Europaparlamentet, og forordning (EU) nr. 609/2013 ble vedtatt i juni 2013. Denne forordningen gir føringer for hvordan særner-området skal reguleres fremover. Morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger er ett av de fire områdene som forordning (EU) nr. 609/2013 fastsetter at faller inn under næringsmidler til særskilte grupper.

Den nye forordningen viderefører og endrer bestemmelser i eksisterende direktiv 2006/141/EF om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger, som er gjennomført i norsk rett ved forskrift 13. august 2008 nr. 935 om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger.

Morsmelkerstatning er (som definert i gjeldende forskrift) et næringsmiddel som alene dekker spedbarns ernæringsmessige behov i deres første levemåneder frem til introduksjon av fast føde.

Tilskuddsblanding er et næringsmiddel som er beregnet til spedbarn fra introduksjon av annen passende kost, og som kan utgjøre den vesentligste flytende bestanddel av et etter hvert mer variert kosthold.

Sammensetningskriterier

Sammensetningskriteriene for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger i den nye forordningen er justert i henhold til EFSA's vurdering for produktgruppene (EFSA Journal 2014;12(7):3760). Kravene til sammensetning for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger er gitt i vedlegg I og II til forordningen.

Det er bestemt at omega-3 fettsyren dokosaheksaensyre (DHA) blir en obligatorisk ingrediens i morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger og ikke en frivillig ingrediens, slik det er i dag. Denne endringen er basert på vurderinger fra EFSA.

Videre er blant annet følgende krav til sammensetning justert i henhold til EFSA's vurdering:

- maksimumsnivået av vitamin D justert opp for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger,
- L-karnitin skal tilsettes alle morsmelkerstatninger (ikke kun i produkter basert på soyaprotein eller proteinhydrolysater),
- minimumsnivået av kolin er justert opp i morsmelkerstatninger og
- minimumsnivået av fettsyren linolsyre (LA) er justert opp for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger.

Produkter fremstilt av hydrolysert protein

Bruk av hydrolysert protein i morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger er i dag tillatt i henhold til direktiv 2006/141/EF. Det er i dag produkter på markedet som består av hydrolysert protein. Slike produkter har mulighet for å bruke en godkjent helsepåstand som beskriver rollen et slikt produkt har for å kunne redusere utviklingen av allergi overfor melkeprotein under visse betingelser.

EFSA har i sin vurdering (EFSA Journal 2014;12(7):3760) for produktområdet anbefalt at produkter basert på hydrolysert protein bør evalueres ved hjelp av kliniske studier. EFSA sier at kliniske studier er nødvendige for å vise i hvilken grad erstatningsmelken reduserer risikoen for utvikling av allergi for melkeprotein, på kort og på lang sikt, blant risiko-spedbarn som ikke blir ammet.

I forskrift om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger er det i §20 en begrensning om at produkter bestående av delvis hydrolysert protein kun kan omsettes via apotek. Denne begrensningen videreføres ikke i ny forordning. Den kliniske evalueringen som kreves i nytt regelverk for disse produktene, vurderes som et strengt krav og vil øke spedbarns beskyttelse. Samtidig har dette kravet

en stor innvirkning på produkter som allerede er på markedet. EU-kommisjonen mener at det er få produkter som er på markedet i dag som oppfyller disse kravene.

Produkter som består av hydrolysert protein, skal oppfylle kravene i vedlegg II for å kunne markedsføres, og skal også meldes til den nasjonale myndigheten. Produkter som er basert på hydrolysert protein, får en overgangstid på 5 år til å etterleve de nye kravene.

Merking og påstander

Forordning (EU) nr. 1169/2011 (matinformasjonsforordningen) er grunnlaget for kravene til merking og næringsdeklarasjon. Den nye forordningen om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger viderefører mange av de eksisterende merkekravene i direktiv 2006/141/EF.

Merking er viktig for å sikre riktig bruk av produktene for både foreldre og helsepersonell som anbefaler bruk av morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger til spedbarn og småbarn. På bakgrunn av dette er det viktig å gi en mer utdypende næringsdeklarasjon enn det som kreves for vanlige næringsmidler. Den nye forordningen inneholder artikler med tilleggskrav og unntak fra de generelle reglene i matinformasjonsforordningen.

Ernærings- og helsepåstander er markedsføringsredskaper. I vedlegg 4 til gjeldende forskrift er det gitt en tabell med oversikt over tillatte ernærings- og helsepåstander for morsmelkerstatninger, under gitte betingelser. Reglene for bruk av påstander på morsmelkerstatninger blir endret når den nye forordningen trer i kraft. Det vil ikke lenger være tillatt å bruke ernærings- og helsepåstander for morsmelkerstatninger. Det foreslås imidlertid et unntak fra dette. For påstanden om fravær eller tilstedeværelse av laktose i morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger, er det bestemt at dette er viktig informasjon til foreldre og helsepersonell. Det er derfor i den nye forordningen innført regler for slike påstander, jf. artikkel 9 i den nye forordningen.

Det er i gjeldende regelverk tillatt å bruke en ernæringspåstand om DHA, dersom DHA (som i dag er en frivillig tilsetning) er tilsatt produktet. I den nye forordningen gis det en overgangsordning på ni år for å fjerne denne påstanden fra produktene (den 22. februar 2025). Grunnen til denne lange overgangsperioden er at man ønsker å unngå at forbrukerne skal tro at produktet ikke lenger inneholder DHA. DHA blir i det kommende regelverket en obligatorisk ingrediens i morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger, jf. avsnittet om «*sammensetningskriterier*».

I den nye forordningen fremgår det også at det er viktig at det er en tydelig forskjell mellom morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger. Dette bygger på de forskjellige rollene som disse produktene har i kostholdet til spedbarn, slik at forbrukerne unngår risiko for forveksling av produkttypene. Den nye forordningen sier også at det vil bli forbud mot å bruke bilder av spedbarn ved merking på tilskuddsblandinger for å idealisere bruken av disse produktene, jf. artikkel 10(2) i forordning (EU) nr. 609/2013. Det er allerede forbud mot å bruke bilder av spedbarn på morsmelkerstatninger ved all markedsføring. Disse begrensningene skal beskytte forbrukerne, slik at de ikke skal villedes til å tro at erstatningsmelk er bedre enn morsmelk.

Forordning (EU) nr. 609/2013 sier at presentasjon, merking og reklame for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger skal utformes på en slik måte at amming ikke motvirkes. Det er vitenskapelig enighet om at morsmelk er den foretrukne ernæringen til friske spedbarn. I Rådets konklusjoner om ernæring og fysisk aktivitet (OJ C 213, 8.7.2014) oppfordres medlemsstatene i EU til å fremme og støtte EUs handlingsplan 2014-2020 om fedme blant barn, som omfatter en rekke tiltak som blant annet har til mål å øke omfanget av amming, inkludert fullamming til seks måneders alder.

I direktiv 2006/141/EF er flere av bestemmelsene i The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes (WHO-koden) om markedsføring av erstatningsmelk ivaretatt. WHO-koden er et retningsgivende dokument og har som formål å bidra til å fremme sped- og småbarns helse gjennom å beskytte amming og å sikre riktig bruk av morsmelkerstatninger (og andre erstatningsprodukter) gjennom informasjon og markedsføring.

Bestemmelsene fra WHO-koden som allerede er innlemmet i direktiv 2006/141/EF, videreføres i den nye forordningen. Mattilsynet tok i 2008 inn ytterligere bestemmelser fra WHO-koden i den norske forskriften, som betyr at Norge har de samme markedsføringskrav for tilskuddsblandinger som for morsmelkerstatninger. Disse bestemmelsene videreføres ikke i den nye forordningen. Mattilsynet har fremmet saken skriftlig og muntlig på arbeidsgruppemøter i EU, men har ikke fått støtte fra medlemsstater eller EU-kommisjonen for denne holdningen. I den forbindelse velger Mattilsynet at

artikkel 10(1) i forordning (EU) nr. 609/2013 tolkes strengt. Denne artikkelen sier at merking, presentasjon og reklame for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger skal utarbeides på en slik måte at ikke amming motvirkes.

Barnematindustrien i Norge inngikk i 1983 en frivillig avtale med Helsedirektoratet om å overholde bestemmelsene i WHO-koden. Nestlé informerte imidlertid Helsedirektoratet i 2011 om at de anser avtalen som utdatert. De begrunner oppsigelsen av avtalen med at forholdene som omtales i avtalen, fanges opp av Mattilsynets forskrift om morsmelkerstatning, som er basert på EUs regelverk, som igjen er basert på WHO-koden.

Plantevernmidler

Bestemmelser om plantevernmidler og plantevernmiddelrester er lik de gjeldende reglene i nåværende direktiv for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger (direktiv 2006/141/EF) med laveste tillatte nivå på 0,01 mg/kg. En oppdatering av nivåene vil bli gjennomført etter at EFSA har fullført sin vurdering på området, jf. artikkel 11(1)(b) i forordning (EU) nr. 609/2013 (som for barnemat og medisinske næringsmidler rettet mot barn).

Meldeplikt

Det er i dag meldeplikt for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger, jf. forskrift 13. august 2008 nr. 935 om morsmelkerstatning og tilskuddsblandinger § 25. Meldeplikten for alle typer morsmelkerstatninger videreføres i EU og nasjonalt. Meldeplikten for tilskuddsblandinger er nasjonal. I EU har det ikke tidligere vært meldeplikt for tilskuddsblandinger. EU har i den nye forordningen innført meldeplikt for tilskuddsblandinger som er fremstilt av hydrolysert protein samt tilskuddsblandinger som inneholder stoffer som ikke finnes i vedlegg II til denne forordningen. For andre tilskuddsblandinger er det ikke meldeplikt. Meldeplikten i Norge vil bli lik meldeplikten i EU.

Myndighetene kan til enhver tid etterspørre produsenter som markedsfører disse produktene om all relevant informasjon som vurderes som nødvendig for å påvise overensstemmelse med den nye rettsakten for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger (jf. forordning (EF) nr. 178/2002 artikkel 17(2)).

Vedlegg

Det er gjort justeringer i minimums- og maksimumsverdier for mikro- og makronæringsstoffene i vedleggene til den nye forordningen. Endringene er basert på EFSA's vurderinger (EFSA Q-2013-00264).

Ikrafttredelse

Forordningen trer i kraft i EU den 22. februar 2016. Den anvendes fra den 22. februar 2020 dog ikke for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger som er fremstilt av hydrolysert protein. Disse anvendes fra den 22. februar 2021.

Overgangstiden gjenspeiler at virksomhetene skal ha mulighet for å leve opp til nye sammensetningskriterier, stabilisering av produkter og nye merkekrav.

Merknader

Rettslige konsekvenser

Forordningen implementeres i norsk regelverk som gjennomfører forskrift 10. januar 2014 nr. 21 om næringsmidler til særskilte grupper.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Målsetningen med revisjonen av «særnær»-regelverket er å få et bedre regelverk ved å forenkle og presisere regelverket innenfor dette området. Herved unngås en situasjon hvor det indre markedets funksjon undergraves og som skaper usikkerhet hos myndigheter, virksomheter og forbrukere og som også kan medføre ulike konkurransevilkår for virksomhetene.

Det nye regelverket skal være lettere å tolke, håndheve og etterleve for myndigheter og virksomheter og produktene skal være trygge for forbrukeren.

Virksomhetene:

Det nye regelverket medvirker til å skape like konkurransevilkår innenfor EØS-området for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger.

Virksomhetene må sette seg inn i de nye bestemmelsene for morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger og det horisontale regelverket/bestemmelsene i matinformasjonsforordningen for å kunne markedsføre produktene etter de nye kravene. Virksomhetene må også tilpasse seg justerte minimums- og maksimumsverdier for vitaminer og mineraler samt at DHA har blitt en obligatorisk ingrediens for å fremstille produktene i henhold til de nye kravene. For virksomheter som produserer produkter basert på hydrolyserte proteiner, stilles det krav til klinisk evaluering av produktene.

Virksomhetene har en overgangsperiode på fire år fra ikrafttredelsen til å forholde seg til den nye forordningen og fem år fra ikrafttredelsen til å tilpasse seg de nye bestemmelsene som vil gjelde for produkter som er basert på hydrolyserte proteiner.

Endringen i meldeplikten for tilskuddsblandinger vil bety noe mindre administrasjon for bedriftene.

Det vil kun være krav om å melde tilskuddsblandinger basert på hydrolyserte proteiner eller tilskuddsblandinger hvor det på frivillig basis er tilsatt andre stoffer enn de som er regulert i henhold til sammensettingskriteriene i forordningen.

Det vil for bedrifter som produserer tilskuddsblandinger stilles mindre strenge markedsføringskrav, men virksomhetene vil fortsatt være forpliktet til å overholde den internasjonale koden for markedsføring av morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger (WHO-koden) for å fremme amming og ta hensyn til artikkel 10(1) i forordning (EU) nr. 609/2013.

Forbrukerne:

Det nye regelverket vil gi stor trygghet for brukerne av disse produktene, da det settes strengere krav til markedsføring (ingen bruk av påstander på morsmelkerstatninger) og fortsatt strenge krav til plantevernmidler og rester av disse for produktene. Innholdet av vitaminer og mineraler er justert og endret ut fra den siste vitenskapelige rapporten fra EFSA, hvor blant annet fettsyren DHA blir en obligatorisk ingrediens.

Produkter basert på hydrolyserte proteiner skal vise til kliniske studier som øker brukernes sikkerhet for at produktet har de egenskapene som det skal ha.

Morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger skal tydelig fremstå som forskjellige produkter, slik at brukerne kan skjelne mellom disse. Dette gir brukerne større trygghet for å velge riktig produkt.

Mattilsynet:

Det nye regelverket er oversiktlig å forholde seg til og håndheve. Det er et regelverk med klare grenser for hvilke tilsetninger som er tillatt. Meldeplikten for de fleste produktgruppene videreføres, men ikke for alle tilskuddsblandinger. Tilsyn med morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger inngår i dag i det ordinære tilsynet med næringsmidler, og dette vil fortsette. Det føres tilsyn både på produkt- og virksomhetsnivå. Avdelingene i Mattilsynet fører tilsyn med at virksomheter som omsetter produkter på dette området, følger gjeldende relevant regelverk. Tilsynsmetodikken varierer og kan for eksempel være inspeksjon eller revisjon. Mattilsynet kan også fatte vedtak om et produkt eller markedsføringen av et produkt uten at revisjon/inspeksjon er utført.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært vurdert av Spesialutvalget for matområdet, der Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Finansdepartementet, Klima- og miljøverndepartementet, Utenriksdepartementet og Mattilsynet er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM IKKE HAR KONSEKVENSER FOR NORSK LOVGIVNING

Vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XIX. Generelle bestemmelser innen området tekniske handelshindringer

32016D0575 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/575 av 29. mars 2016 om forlengelse av krav til barnesikring av lightere og forbud mot lightere med forvekslingsfare

Sammendrag av innhold

Europaparlamentets og rådets direktiv 2001/95/EF av 3. desember 2001 om alminnelig produktsikkerhet (produksikkerhetsdirektivet) er et horisontalt rammedirektiv som regulerer sikkerheten ved forbrukerprodukter i EØS-området. Direktivet trådte i kraft 15. januar 2004. Direktivets målsetting er at forbrukerprodukter som er gjort tilgjengelige i EØS-markedet, skal være sikre mot helseskadelige virkninger. I direktivets artikkel 13.1 fremgår det at dersom Kommisjonen blir kjent med en alvorlig risiko som visse produkter representerer for forbrukernes helse og sikkerhet i ulike medlemsstater, kan den etter å ha rådspurt medlemsstatene fatte et vedtak på bakgrunn av resultatet av denne rådspørningen, dersom vilkårene i artikkel 13.1 bokstav a)-c) er oppfylt. I henhold til direktivets artikkel 13.2. fremgår det at vedtak det er vist til under artikkel 13.1 "skal gjelde for en periode på ikke mer enn ett år, og kan bekrefte, i henhold til samme fremgangsmåte, for tilleggsperioder på ikke mer enn ett år".

I medhold av artikkel 13.1 fattet Kommisjonen vedtak 2006/502/EF av 11. mai 2006 om å forby engangslightere som ikke er barnesikre og lightere med forvekslingsfare, såkalte "novelty" lightere. Kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare gjaldt opprinnelig frem til 11. mai 2007. Kommisjonens intensjon er at kommisjonsbeslutning 2006/502/EF er midlertidig i påvente av Den europeiske standardiseringsorganisasjonens (CEN) sitt arbeid med endringer i barnesikringsstandarden EN:13869. Gyldighetsperioden for kommisjonsbeslutning 206/502/EF er siden blitt forlenget flere ganger:

- Ved kommisjonsbeslutning 2007/231/EF av 12. april 2007 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ett år, og gjaldt frem til 11. mai 2008.
- Ved kommisjonsbeslutning 2008/322/EF av 18. april 2008 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år og gjaldt frem til 11. mai 2009.
- Ved kommisjonsbeslutning 2009/298/EF av 26. mars 2009 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år og gjaldt frem til 11. mai 2010.
- Ved kommisjonsbeslutning 2010/157/EF av 12. mars 2010 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år og gjaldt frem til 11. mai 2011.
- Ved kommisjonsbeslutning 2011/176/EF av 21. mars 2011 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år og gjaldt frem til 11. mai 2012.
- Ved kommisjonsbeslutning 2012/53/EU av 27. januar 2012 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år og gjaldt frem til 11. mai 2013.
- Ved kommisjonsbeslutning 2013/113/EU av 1. mars 2013 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år og gjaldt frem til 11. mai 2014

- Ved kommisjonsbeslutning 2014/61/EU av 5. februar 2014 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år og gjaldt frem til 11. mai 2015.
- Ved Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2015/249 av 10. februar 2015 ble kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år og gjaldt frem til 11. mai 2016.
- Ved Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/575 av 29. mars 2016 blir kravet til barnesikring av lightere og forbudet mot lightere med forvekslingsfare forlenget med ytterligere ett år frem til 11. mai 2017.

Forlengelsene henger sammen med at Den europeiske standardiseringsorganisasjonen (CEN) ennå ikke har forbedret barnesikringsstandardEN:13869.

Rettsakten omfattes av hurtigprosedyren og behandles ikke i Spesialutvalget indre marked.

Merknader

Rettslige konsekvenser

Kommisjonsbeslutning 2006/502/EF er gjennomført i norsk rett ved forskrift 21. juni 2007 nr. 79 om krav til barnesikring av lightere og forbud mot lightere med forvekslingsfare. I forskriften er det ikke stilt opp noen tidsbegrensning, slik det er gjort i kommisjonsbeslutningen. Bakgrunnen er at forskriften er tenkt opphevet først når det ikke lenger er behov for kommisjonsbeslutningen. Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/575 om forlengelse av kommisjonsbeslutning 2006/502/EF med krav til lightere, nødvendiggjør derfor ikke endringer i norsk regelverk på nåværende tidspunkt.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Rettsakten vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten anses som EØS-relevant og akseptabel.

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel XV. Farlige stoffer

32016R0918 Kommisjonsforordning (EU) 2016/918 av 19. mai 2016 om endring for tilpasning til den tekniske og vitenskapelige utvikling av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av kjemikalier

Sammendrag av innhold

Forordning (EF) nr. 1272/2008 gir regler for klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forordningen). Kommisjonsforordning (EU) 2016/918 (8. tekniske tilpasning) medfører en harmonisering med 5. revisjon av Globally Harmonized System for classification and labelling of chemicals (GHS), som ble vedtatt i 2012. Endringene omfatter blant annet innføring av en ny alternativ metode for klassifisering av oksiderende faste stoffer, forbedringer i ordlyden for kriteriene for klassifisering i fareklassene etsende for huden, irriterende for huden, alvorlig øyeskade og irriterende for øyne, og forandring i reglene for klassifisering av aerosoler basert på de fysikalsk-kjemiske egenskapene. Videre er det endringer i ordlyden i mange P-setninger ("sikkerhetssetninger"), i rekkefølgen på noen av P-setningene og i kriteriene for bruk av setningene.

Rettsakten omfattes av hurtigprosedyren.

Merknader

Rettslige konsekvenser

Hovedrettsakten – forordning (EF) nr. 1272/2008 – er hjemlet i traktatens artikkel 95 (som er erstattet av artikkel 114 i traktat om Den Europeiske unions virkemåte). Forordning (EF) nr. 1272/2008 ble innlemmet i EØS-avtalen i 2012 og er gjennomført i norsk rett ved forskrift nr. 622 av 16. juni 2012 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften). Nye CLP-rettsakter gjennomføres ved endringer i CLP-forskriften.

Økonomiske og administrative konsekvenser

De økonomiske konsekvensene av endringene som foreslås er vurdert til å være små.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er vurdert til å være EØS-relevant og akseptabel. Utkast til norsk gjennomføringsforskrift (D040178/04) ble lagt ut på Miljødirektoratets hjemmesider 19. januar 2016 med frist for kommentarer 1. mars 2016. Endringene vil styrke det eksisterende regelverket og forventes å medføre økt beskyttelse for helse og miljø.

Vedlegg XX. Miljø

Kapittel III. Luft

32015R0757 Europaparlaments- og rådsforordning nr. 757/2015 av 29. april 2015 om overvåkning, rapportering og verifikasjon av CO2-utslipp fra sjøtransport og om endring av direktiv 2009/16/EF

Sammendrag av innhold

Forordningen omhandler overvåkning, rapportering og verifikasjon av klimagassutslipp fra skip som anløper havner i EU. Den endrer direktiv 2009/16/EF om havnestatskontroll, som er innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komitebeslutning 134/2010 og gjennomført i norsk rett. Den nye forordningen omhandler skip over 5000 BT, som er relativt store skip, og krever at disse årlig rapporter totale CO₂-utslipp for forordningens virkeområde og utslipp for enkeltreiser som er definert i forordningen samt utslipp i havn. Kravene gjelder videre bare for kommersiell gods- eller passasjertransport, dvs. at bl.a. flyttbare installasjoner offshore (borerigger, floteller og brønnintervensjonsskip) vil falle utenfor, og videre vil kravene (bl.a. pga. at forordningen bare gjelder store skip og kommersiell frakt) normalt ikke være aktuelle i forbindelse med vanlig frakt til og fra petroleumsinstallasjoner (jf. fortalens pkt. 14). Utslippene beregnes etter en spesifisering som er definert i forordningen. I tillegg kreves det skipsspesifikke opplysninger og opplysninger om last og skipets operasjon. Utslppsrapportene skal sendes inn til Kommisjonen og til flaggstaten. Skipene skal også ha en overvåkingsplan. Både utslppsrapportene og overvåkingsplanen skal være godkjent av et uavhengig verifikasjonsorgan etter prinsipper og krav som er identifisert av forordningen. Godkjenningsorganet skal utstede dokumentasjon til skipet om overholdelse av forordningens krav. Dette dokumentet skal oppbevares ombord på skipet. Kravene i forordningen er flaggnøytrale.

Formålet med forordningen er å bidra til EUs mål om reduksjon av utslipp av klimagasser. Medlemslandenes rapporteringsforpliktelser omhandler informasjon om nivå på sanksjoner og rapporteringer om skip som ikke overholder forordningens bestemmelser, og om eventuelle sanksjoner mot slike skip er iverksatt.

Brudd på bestemmelsene skal sanksjoneres, og skipssikkerhetslovens bestemmelser om straff og administrative sanksjoner vil være tilstrekkelig grunnlag for slike sanksjoner. Videre skal medlemsstatene kunne bortvise skip og nekte skip å anløpe havn. Skipssikkerhetsloven § 52 om tvangstiltak overfor skip antas å være tilstrekkelig hjemmel for slike tiltak.

Ved sanksjoner og bruk av tvangstiltak skal medlemsstaten notifisere Kommisjonen (ESA for Norges del), EMSA, flaggstaten og de andre EU/EØS-statene. Det vil være behov for å utvikle nasjonale prosedyrer for å sikre etterlevelse av denne rapporteringsforpliktelsen. For utenlandske skip kontrollert i havnestatskontroll vil noe kunne dekkes av THETIS, men Norge har ingen helhetlig rapporteringsprosedyre som dekker opp dette pr. i dag. Saker som krever oppfølging i form av sanksjoner og tvangstiltak er ressurskrevende saker for Sjøfartsdirektoratet.

Kommisjonen delegeres kompetanse til å oppdatere og utvikle de tillatte metodene for måling av utslipp. Videre delegeres Kommisjonen kompetanse til å spesifisere ytterligere regler for akkreditering av kontrollører.

Gjennom myndighet til å vedta implementeringsrettsakter skal Kommisjonen bestemme og utvikle formatet for hvordan den årlige rapporteringen fra rederiene, samt notifisering av tildelt DOC fra uavhengige kontrollører, skal gjøres. EMSA er gitt myndighet til å bistå Kommisjonen på dette området. Gjennomføringsrettsakter skal vedtas gjennom komitologi, og det er henvist til voteringsprosedyren i forordning 182/2011 artikkel 5(4) tredje avsnitt. Det er EUs «Climate Change Committee» som er relevant komité for denne rettsakten.

Rapporteringen vil trolig kunne ivaretas gjennom SafeSeaNet og EUs prinsipp om «single window» for rapportering fra skip.

Merknader

Forordningen er hjemlet i artikkel 192(1) i TEUV.

Det er per i dag ikke etablert krav tilsvarende forordningen for norskregistrerte skip eller for fremmede skip som anløper norske havner. Forordningen kan gjennomføres i norsk rett ved forskrift med hjemmel i skipssikkerhetslovens kapittel 5. Rettsakten får administrative konsekvenser for Norge da den vil innebære oppfølging av verifikasjonsorgan, tilsyn av skip gjennom havnestatskontroll, oppfølging av skip som ikke overholder kravene, og oversendelse av relevante rapporter til Kommisjonen og EMSA. Klima- og miljødepartementet vil delegere myndighet til Sjøfartsdirektoratet å utføre tilsynsoppgaver som faller inn under forordningen. Forordningen vil få administrative følger for Sjøfartsdirektoratet. Når et skip har gyldig DOC skal dette regnes som dokumentasjon på etterlevelse,

og dette skal kontrolleres gjennom flaggstatsinspeksjoner av norskflaggede skip og havnestatskontroll av utenlandske skip. Forordningen innebærer ingen sertifiseringsoppgaver for Sjøfartsdirektoratet, ettersom det er de uavhengige kontrollørene som utsteder DOC. En utvidelse av havnestatskontroller og flaggstatskontroller for skip over 5000 BT vil likevel medføre noe økt ressursbruk for Sjøfartsdirektoratet, anslagsvis 150 arbeidstimer årlig. Dette inngår i Sjøfartsdirektoratets ordinære budsjett.

Videre vil norsk skipsfart få en økonomisk byrde ved å etablere overvåkingsplaner, utslippsrapporter og å få disse godkjent av en verifikatør. Denne byrden er ikke beregnet, men den anslås til å være liten. Forordningen vil ha en positiv økonomisk implikasjon på DNV-GL som vil bli et godkjent verifikasjonsorgan. Forordningen vil også ha en økonomisk konsekvens for de ansvarlige myndighetene. Denne er foreløpig ikke beregnet, men på generelt grunnlag anslås den til å være relativt liten.

Rederiforbundet er i hovedsak positive til EUs initiativ for overvåking og rapportering av skipsutstyr. Rederiforbundet har vært aktivt deltakende i den europeiske rederisammenslutningen (ECSA) sitt arbeid for å få til ordninger som vil gi bedre informasjon om CO₂-utslipp fra skipsfarten. Ved å se på drivstofforbruk i sammenheng med seilingsdistanse vil man ifølge Norges rederiforbund bidra til å fremme skipsfart som den mest miljøvennlige formen for varetransport. ECSA og Norges rederiforbund er likevel opptatt av at dette EU-initiativet etterhvert må gjøres globalt gjennom IMO, og at EU ikke på egen hånd må fastsette utslippsreduksjonskrav basert på de dataene som samles inn.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten er behandlet ved skriftlig prosedyre i spesialutvalget for miljø, der berørte departementer er representert. Spesialutvalget fant rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg XIII. Transport

Kapittel V. Sjøtransport

32016L0844 Kommisjonsdirektiv (EU) 2016/844 av 27. mai 2016 som endrer europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/45/EF om sikkerhetsstandarder for passasjerskip

Sammendrag av innhold

Direktiv (EU) 2016/844 endrer vedlegg I til direktiv 2009/45/EF om sikkerhetsbestemmelser og standarder for passasjerskip. Direktiv 2009/45/EF gjelder for passasjerskip som går i innenriks fart og i fart mellom EØS-stater. Vedlegg 1 inneholder tekniske bestemmelser knyttet til bygging og utrusting av passasjerskip, og bestemmelsene bygger i stor grad på regler i internasjonale konvensjoner om passasjerskip i utenriks fart. Hensikten med endringsdirektivet er å oppdatere de tekniske reglene i direktivet slik at de samsvarer med tilsvarende endringer gjort i de internasjonale konvensjonene, og endringene er i henhold til artikkel 10 (2) i direktiv 2009/45/EC.

Gjennomføringsfrist i EU er 1. juli 2017.

Merknader

Rettslige konsekvenser

Direktiv 2009/45/EF er gjennomført ved forskrift 28. mars 2000 nr. 305 om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriks fart, og vedlegg 1 er tatt inn som en del av forskriften. Endringene i vedlegg 1 medfører derfor behov for forskriftsendring.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene medfører at det blir større grad av samsvar mellom de internasjonale kravene og EU-kravene, og endringene er i så måte forutsigbare for næringen. Endringene antas ikke å medføre økonomiske og administrative konsekvenser av vesentlig betydning for næringen eller administrasjonen.

Sakkyndige instansers merknader

Behandlet av SU for transport. Rettsakten er funnet EØS-relevant og akseptabel.

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

RETTSAKTER SOM KREVER FORSKRIFTSENDRING SOM IKKE GRIPER VESENTLIG INN I NORSK HANDLEFRIHET

Vedlegg XIII. Transport

Kapittel VI. Sivil luftfart

32016R1006 Gjennomføringsforordning (EU) 2016/1006 av 22. juni 2016 om endring av forordning (EU) nr. 255/2010 for så vidt angår ICAO-bestemmelsene referert til i artikkel 3, første ledd

Sammendrag av innhold

Forordning (EU) nr. 255/2010 gir bestemmelser om trafikkflytstyring (Air Traffic Flow Management). I vedlegget til forordningen vises det til vedlegg 11 i Chicago-konvensjonen. Etter at forordning (EU) nr. 255/2010 ble vedtatt, er det gjort endringer i enkelte definisjoner og bestemmelser i vedlegg 11. De siste endringene er gjennomført som «amendment 49». I dagens regelverk henvises det til «amendment 47», og denne henvisningen er følgelig utdatert. Foreliggende endringsforordning oppdaterer denne henvisningen.

Alle medlemslandene i ICAO ble varslet om at «amendment 49» var vedtatt i ICAO gjennom State Letter nummer 29/2013. De viktigste endringene er knyttet til en reorganisering av en del bestemmelser i Chicago-konvensjonen i forbindelse med at det er tatt inn et nytt vedlegg 19 som omhandler felles overordnede bestemmelser knyttet til «Safety Management». Reorganiseringen vil forenkle og støtte opp om statenes arbeid med sin State Safety Plan (SSP) og tjenesteyternes arbeid med Safety Management Systems (SMS). Det er også gjort en mindre endring ved at enkeltbestemmelser er flyttet fra vedlegg 5 til vedlegg 11.

I tillegg har man oppdaget at henvisningen i vedlegget til forordning (EU) nr. 255/2010 inneholder en feil som nå foreslås rettet opp. Det vises til doc. 7030, 5. utgave 2007. Det korrekte skal være 5. utgave 2008.

Rettsakten følger hurtigprosedyren og behandles derfor ikke av SU transport.

Merknader

Rettslige konsekvenser

Forordning (EU) nr. 255/2010 er gjennomført i norsk rett ved forskrift om trafikkflytstyring av 20. april 2012 nr. 344. Foreliggende forslag til endring av forordningen gjennomføres som en endring i denne forskriften.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene vil ikke ha hverken økonomiske eller administrative konsekvenser.

Sakkyndige instansers merknader

Det har ikke vært innhentet kommentarer fra sakkyndige instanser i forbindelse med foreliggende forordning. Da Luftfartstilsynet mottok State Letter nummer 29/2013 med informasjon om de endringer som var tatt inn i «amendment 49», ble dette sendt på høring til relevante interessenter i juli 2013. NHO Luftfart og Norsk Flygelederforening gav skriftlig tilbakemelding om at de ikke hadde kommentarer til endringen som var gjort. Øvrige høringsinstanser gav ingen tilbakemelding.

Luftfartstilsynet har vurdert rettsakten og finner den EØS-relevant og akseptabel.

32016R0963 Gjennomføringsforordning (EU) 2016/963 av 16. juni 2016 som endrer forordning (EF) nr. 474/2006 som etablerer fellesskapets liste over flyselskap som er underlagt driftsforbud innenfor fellesskapet

Sammendrag av innhold

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005 om opprettelse av en fellesskapsliste over luftfartsselskaper som er underlagt driftsforbud i Fellesskapet og om informasjon til lufttransportpassasjerer om identiteten til utførende luftfartsselskaper inneholder de grunnleggende regler om opprettelsen av fellesskapslisten. Herunder hvordan denne skal ajourføres, hvilke midlertidige tiltak medlemsstatene kan ta, og når ekstraordinære tiltak kan benyttes. Forordningen gir også regler om hvordan passasjerer skal informeres om identiteten til det utførende luftfartsselskapet. Kommisjonsforordning (EF) nr. 473/2006 gir utfyllende regler til europaparlamentets- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005, kapittel II. Kommisjonsforordningen angir prosedyrer for hvordan oppdatering av listen skal skje. Videre beskrives hvordan de involverte myndigheter for selskapet skal involveres i prosessen, hvordan operatøren har rett til å forsvare seg, og hvordan medlemsstatene skal underrette Kommisjonen ved innføringen av et driftsforbud.

Kommisjonsforordning (EF) nr. 474/2006 inneholdt den første listen over selskaper med driftsforbud og er på samme måte som forordning (EF) nr. 473/2006 hjemlet i forordning (EF) nr. 2111/2005. Forordning (EF) nr. 474/2006 er senere endret (oppdatert) ved følgende kommisjonsforordninger: 910/2006, 1543/2006, 235/2007, 787/2007, 1043/2007, 1400/2007, 331/2008, 715/2008, 1131/2008, 298/2009, 619/2009, 1144/2009, 273/2010, 590/2010, 791/2010, 1071/2010, 390/2011, 1197/2011, 295/2012, 1146/2012, 659/2013, 1264/2013, 368/2014, 1318/2014, 2015/1014, 2015/2322 og nå altså 2016/963.

Kommisjonsforordning (EU) 2016/963 er den 26. oppdatering av listen, og oppdateringen har skjedd etter de ordinære prosedyrer beskrevet i hovedforordning 2111/2005 og gjennomføringsforordning 473/2006.

Safety list (sikkerhetslisten) består av to vedlegg. Vedlegg A gir en oversikt over flyselskaper som er underlagt et totalforbud mot å benytte medlemslandenes luftrom og flyplasser. Vedlegg B gir en oversikt over selskaper som, med gitte restriksjoner, kan benytte luftrom og flyplasser i medlemslandene. Når kortformen for forskriften benyttes, skal betegnelsen «Safety list» brukes. Den siste oppdateringen ble vedtatt av Air Safety Committee (ASC) i møtet 31. mai til 2. juni 2016.

Alle operatører (flyselskaper) som er sertifisert i Mosambik og Sudan står fra tidligere av på sikkerhetslistens vedlegg A. Disse statene har nå sertifisert til sammen 8 nye operatører med AOC, og alle disse operatørene er nå tatt inn i vedlegg A. Luftfartsmyndighetene i Mosambik har samtidig trukket tilbake AOC fra to operatører som stod på vedlegg A. Disse operatørene er derfor fjernet fra vedlegg A.

Aviastar Mandiri, Citilink, Lion Air og Batik Air fra Indonesia stod tidligere på sikkerhetslistens vedlegg A. Disse fire operatørene er nå fjernet fra vedlegg A, ettersom de kan dokumentere at de opprettholder et tilfredsstillende sikkerhetsnivå.

Air Madagascar fra Madagaskar stod tidligere på sikkerhetslistens vedlegg B. Air Madagascar er nå fjernet fra sikkerhetslisten, ettersom selskapet kan dokumentere at det opprettholder et tilfredsstillende sikkerhetsnivå.

Iran Air fra Iran står fra tidligere på sikkerhetslistens vedlegg B. Selskapet har tidligere hatt tillatelse til å fly sine fly av typen Airbus A300 og Airbus A310 til medlemslandenes flyplasser. Iran Air kan nå også fly sine fly av typen Airbus A320 til medlemslandenes flyplasser.

TAAG Angola Airlines fra Angola står fra tidligere på sikkerhetslistens vedlegg B. Selskapet har tidligere hatt tillatelse til å fly fire fly av typen Boeing 737-700, tre fly av typen Boeing 777-200, og tre fly av typen Boeing 777-300 til medlemslandenes flyplasser. TAAG Angola Airlines har nå fått en ny Boeing 777-300 og en ny Boeing 737-700. TAAG Angola Airlines kan nå også fly disse to flyene til medlemslandenes flyplasser.

Rettsakten følger hurtigprosedyren og skal derfor ikke behandles av SU transport.

Merknader

Europaparlaments- og rådsforordning (EF)nr. 2111/2005 og forordning (EF) nr. 474/2006 er gitt med hjemmel i TEF art. 80, nå TEUV art. 100.

Rettslige konsekvenser

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2111/2005 og forordning (EF) nr. 474/2006 er gjennomført i norsk rett ved forskrift 4. desember 2007 nr. 1353 om flyselskaper som er underlagt driftsforbud og om plikt til å informere passasjerene om identiteten til det flyselskap som skal utføre en flyreise. Den nye rettsakten kan gjennomføres ved endring av denne forskriften.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Rettsakten berører kun flyselskaper fra enkelte tredjeland og har således ingen konsekvenser for norske flyselskaper. Luftfartstilsynet må som følge av rettsakten oppdatere informasjon på en internettside i tillegg til enkelte interne sjekklister. Rettsakten har følgelig svært begrensede økonomiske og administrative konsekvenser for norske myndigheter.

Sakkyndige instansers merknader

Det følger av EØS-komiteens beslutning 145/2007 at Norge er forpliktet til å innta endringer i sikkerhetslisten 476/2006 i norsk rett samtidig med Fellesskapet. Forordningen inneholder ingen endringer som gjør det aktuelt å benytte reservasjonsbestemmelsen i punkt b) i tilpasningsteksten til forordning 2111/2005. Forordning 2016/963 ble gjennomført i nasjonal rett ved endringsforskrift av 20. juni 2016 nr. 737 om endring i forskrift om flyselskaper som er underlagt driftsforbud og om plikt til å informere passasjerene om identiteten til de flyselskaper som skal utføre en flyreise.

Luftfartstilsynet finner rettsakten EØS-relevant og akseptabel.

Vedlegg II. Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering

Kapittel I. Kjøretøyer

32016R1004 Kommissjonsforordning (EU) 2016/1004 av 22. juni 2016 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 661/2009

Sammendrag av innhold

Forordning 2016/1004 endrer vedlegg IV til forordning (EF) nr. 661/2009 (sikkerhetsforordningen). Vedlegget angir hvilke krav (herunder ECE-regulativer) som skal brukes i forbindelse med godkjenning av kjøretøy. ECE-regulativene 107 og 118 (om krav til buss og branntekniske krav til materialer i buss) har nå blitt endret/oppdatert, og disse endringene må inntas i nevnte vedlegg IV.

Endringene innebærer konkret:

- Fra 1. juli 2016 skal typegodkjenning for kjøretøy i kategori N2 og N3 (som er typegodkjent i henhold til direktiv (EF) nr. 2003/97 når det gjelder indirekte sikt), ikke lenger anses å være gyldig.
- Med virkning fra 1. juli 2016 skal kjøretøy i kategori M2 og M3 være godkjent i henhold til ECE-reg. 107, som endret ved endringsserie 05.
- Det samme gjelder for materialer som brukes innvendig i kjøretøy i buss, kategori M3 klasse II og III. Disse må fra 1. juli 2016 oppfylle de branntekniske krav til materialer i buss som er godkjent i henhold til ECE-reg. 118, som endret ved endringsserie 01.

Rettsakten omfattes av hurtigprosedyren og behandles ikke i spesialutvalg.

Merknader

Rettslige konsekvenser

EU-hjemmel:

Forordningen er en endringsforordning og er vedtatt av Kommisjonen med hjemmel i Traktaten om den Europeiske Unions virkemåte (TEUV) artikkel 290.

Gjeldende rett:

ECE-regulativene 107 og 118 er p.t. inntatt i forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil (bilforskriften) vedlegg 1, kravområder (rader) hhv 52A og 51A.

Norsk gjennomføring:

Når regulativene nå endres/oppdateres vil dette bli gjennomført ved å oppdatere nevnte kravområder i nevnte forskrift.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Implementeringen av forordningen (oppdatering av ECE-regulativene) antas ikke å få økonomiske konsekvenser for private eller offentlige myndigheter i Norge. Den vil heller ikke medføre administrative konsekvenser utover det som må gjøres for å implementere rettsakten i norsk forskrift. Forordningen vurderes å henhøre under Gruppe 2 (rettsakter som krever forskriftsendring og som ikke griper vesentlig inn i norsk handlefrihet).

Sakkyndige instansers merknader

Forordningen er EØS-relevant og akseptabel.

Vedlegg XIII. Transport

Kapittel II. Veitransport

32016R0799 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2016/799 av 18. mars 2016 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 165/2014 om fastsettelse av krav til utforming, testing, installering, bruk og reparasjon av fartsskrivere og deres komponenter

Sammendrag av innhold

Gjennomføringsforordning (EU) 2016/799 er en av flere rettsakter som er vedtatt av kommisjonen for å gjennomføre den nye fartsskriverforordningen (EU) 165/2014. Gjennomføringsforordningen er gitt med hjemmel i den nye fartsskriverforordningens artikkel 11.

Det finnes i dag to typer fartsskrivere, analog og digital. Ny fartsskriverforordning introduserer en ny type fartsskriver, såkalt smart fartsskriver, som har utvidet funksjonalitet for å sikre tidlig fjernavsløring og mer målrettede kontroller. Gjennomføringsforordningen kommer med utfyllende bestemmelser om blant annet smarte fartsskrivere.

Gjennomføringsforordningens vedlegg 1C + 16 tillegg fastsetter kravene til utforming, testing, installering, bruk og reparasjon av fartsskrivere og deres komponenter og skal sikre ensartet anvendelse av ulike aspekter ved smarte fartsskrivere:

- registrering av kjøretøyets posisjon på visse punkter i løpet av førerens daglige arbeidsperiode,
- tidlig fjernavsløring av mulig manipulasjon eller misbruk av intelligente fartsskrivere,
- grensesnitt med intelligente transportsystemer

I tillegg gir gjennomføringsforordningen bestemmelser om administrative og tekniske krav til typegodkjenningsprosedyrer for fartsskrivere mv.

Andre fartsskrivere enn smarte fartsskrivere skal fortsatt overholde kravene i enten vedlegg 1 eller vedlegg 1B til gammel fartsskriverforordning (EØF) nr. 3821/85.

36 måneder etter ikrafttredelsesdatoen for gjennomføringsforordningen, må alle nye kjøretøy være utstyrt med smart fartsskriver. 15 år etter ikrafttredelsesdatoen, må alle kjøretøy i internasjonal trafikk være utstyrt med smart fartsskriver. Kontrollutstyret som er nødvendig for tidlig fjernavsløring mv. er det heller ikke plikt til å skaffe før 15 år etter ikrafttredelsesdatoen.

Fordi det tok tid med oversettelser av gjennomføringsforordningen til de ulike EU-språkene, ble ikke forordningen publisert før 25. mai 2016, noe som gjør at ikrafttredelsestidspunktet til forordningen i EU er 15. juni 2016 (tjue dager etter publisering), og ikke 2. mars slik som foreskrevet i artikkel 6. Altså må alle nye kjøretøy fra og med 15. juni 2019 være utstyrt med smart fartsskriver.

Nærmere om de nye funksjonene til smart fartsskriver

Fjernpåvisning av mulig manipulering eller misbruk vil innebære at fartsskriveren selv skal kunne kommunisere overtredelser til kontrollutstyr langs vegen mens kjøretøyet er i bevegelse. Foruten informasjon relatert til kjøre- og hviletid skal fartsskriveren også kunne overføre informasjon om kjøretøyets vekt, både per aksel og totalvekt i tråd med direktiv 2015/719/EU.

Det stilles krav til hvordan kommunikasjonen mellom fartsskriveren og kontrollmyndighetenes utstyr skal foregå. Blant annet skal kontakt bare kunne opprettes på kontrollmyndighetenes anmodning. I vedlegg 1C og tillegg 14 i gjennomføringsforordningen er det fastlagt ytterligere detaljerte bestemmelser om blant annet plassering, synlighet og montering av antenne.

I tillegg kan smart fartsskriver ha grensesnitt med intelligente transportsystemer (ITS) (tillegg 13 til vedlegg 1C). Grensesnittet er frivillig og forutsetter at integriteten til informasjonen fra fartsskriveren ikke påvirkes, og kravene fastlagt i den nye fartsskriverforordningen artikkel 11 overholdes. I tillegg skal tilgang til personlige opplysninger, inkludert lokaliseringinformasjon, bare være tilgjengelig for grensesnittet dersom føreren har gitt et verifiserbart samtykke til at hans/hennes personlige opplysninger skal få forlate kjøretøyenheten til tredjepartsprogrammer (se mer under vurdering).

Adapterordningen gjøres permanent

I henhold til forordning (EØF) 3821/85 vedlegg 1B del I punkt rr) er det mulig for kjøretøy uten teknisk mulighet til å installere den digitale fartsskriverens bevegelsessensor på ordinær måte, å ha en adapter som en midlertidig løsning. Dette gjelder kjøretøy i klassene M1 og N1. I disse kjøretøyene installeres en adapter som lar den digitale fartsskriveren benytte andre impulser som alternativ til impulser fra den ordinære bevegelsessensoren som i øvrige kjøretøy sitter på kjøretøyets girkasse.

Tidsrommet for denne adapterordningen har ved flere anledninger blitt utvidet, senest ved forordning (EU) 2016/130. På grunn av tekniske og økonomiske utfordringer som anses for uforholdsmessig store, bestemmer gjennomføringsforordningen at adapterordningen skal gjøres permanent. Ordningen reguleres av tillegg 16 til gjennomføringsforordningen.

Rettsakten omfattes av hurtigprosedyren.

Merknader

Gjeldende norsk lovgivning og politikk på området:

Reglene om kjøre- og hviletid følger av forordning (EF) nr. 561/2006, og reglene om fartsskrivere følger nå av den nye fartsskriverforordningen (EU) nr. 165/2014. Kjøre- og hviletidsforordningen er gjennomført i norsk rett ved forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS, mens den nye fartsskriverforordningen enda ikke formelt er tatt inn i norsk rett. Per nå gjelder derfor fortsatt den gamle fartsskriverforordningen (EØF) nr. 3821/85.

Gjennomføringsforordningen inneholder hovedsakelig bestemmelser som har betydning for produsenter av fartsskrivere, noe Norge per i dag ikke har. Vi har imidlertid verksteder som skal kunne installere, aktivere, kalibrere, etterprøve, kontrollere og reparere fartsskrivere med tilhørende komponenter. Slike fartsskriververksteder er regulert av forskrift 15. oktober nr. 1116 om fartsskriververksteder.

Rettslige konsekvenser

Den nye fartsskriverforordningen som utgjør hjemmelen til å gi gjennomføringsforordningen, ble tatt inn i EØS-avtalen 3. juni 2016. Det ble imidlertid tatt forbehold om Stortingets samtykke på grunn av behov for lovendring. Forslag til slike lovhjemler ble sendt på høring 3. juli 2016 med høringsfrist 1. oktober 2016.

Det forutsettes at de foreslåtte lovendringene vil dekke det som følger av gjennomføringsforordningen. Det vil derfor bare være nødvendig med en forskriftsendring i form av en inkorporasjonsbestemmelse for å innlemme forordningen i norsk rett. For øvrig må det påregnes andre materielle endringer i forskrifter om kjøre- og hviletid og fartsskriververksteder.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Gjennomføringsrettsakten gjelder i all hovedsak tekniske bestemmelser om produksjon, konstruksjon og installering av de nye fartsskriverne. Siden vi i Norge ikke har produsenter av fartsskriverne, har rettsakten begrensede konsekvenser for Norge.

De nye fartsskriverne og fartsskriverkortene må imidlertid etter hvert anskaffes, og det vites ikke om de nye smarte fartsskriverne vil være dyrere enn de som benyttes i dag. Med den utviklingen i funksjonalitet hos den smarte fartsskriveren, er det imidlertid grunn til å forvente en viss prisøkning. Dette vil få konsekvenser for alle nyregistrerte kjøretøy per 15. juni 2019.

Plikten til å *skifte ut* gammel fartsskriver som gjelder kjøretøy i internasjonal transport, trer ikke inn før i 2031. Kostnadene knyttet til dette kan derfor unngås en god stund, og det er i alle tilfelle grunn til å tro at de fleste kjøretøy som benyttes i internasjonal transport vil, være skiftet ut innen den tid.

Tidlig fjernpåvisning skal bidra til å redusere ressursbruken ved kontroll, og bidra til en større grad av målrettet kontroll. Det er imidlertid ikke før 15 år *etter* at nyregistrerte kjøretøyer må være utstyrt med smart fartsskriver, at det stilles krav til at *kontrollmyndighetene* har det nødvendige utstyret for dette. I mellomtiden vil dette være valgfritt. Det må imidlertid antas at de potensielle effektivitetsgevinstene medfører at flere medlemsland sørger for å oppdatere sitt kontrollutstyr før det stilles krav om det. En slik oppgradering må antas å utgjøre en relativt stor økonomisk og administrativ post for kontrollmyndighetene, herunder Statens vegvesen, politi (og eventuelt tollvesenet hvis de gis kontrollmyndighet). Det må også påregnes økte kostnader til anskaffelse av nytt verktøy for å kunne analysere dataene fra smart fartsskriver. Disse kostnadene antas å kunne tas som engangskostnader.

Innføring av smart fartsskriver med alle de nye funksjonene er både ønskelig og nødvendig. Sammen med oppdatert kontrollutstyr og analyseverktøy vil dette bidra til mer effektiv gjennomføring av kontroll og høyere grad av oppdagelsesrisiko enn vi har i dag, særlig for tilfeller av manipulasjon med fartsskriver.

Det følger av gjennomføringsforordningen punkt 3.13 og 3.14 at den smarte fartsskriveren skal kunne lese, registrere og lagre data både fra dagens fartsskriverkort og de nye fartsskriverkortene. Det får dermed ingen betydning for sjåføren at kjøretøyet er utstyrt med ny fartsskriver, og de slipper å skifte ut sjåførkortene sine før de likevel må erstattes på grunn av gyldighetsdatoen. Førere får beholde sitt unike sjåførkort og bruke dette på begge systemer. Verkstedkortene må imidlertid byttes ut for at verkstedene skal kunne utføre kalibrering av smart fartsskriver. Kostnadene forbundet med dette er enda ikke mulig å anslå, men gyldigheten er uansett ett år, hvilket betyr utskifting til nye kort i stor grad vil falle naturlig. Det kan tenkes en økt økonomisk belastning, f.eks. hvis de nye kortene er dyrere enn dagens, men det har vi ikke tall på enda. Per 11. august 2016 var det utstedt 757 verkstedkort. Når det gjelder kontrollkort og bedriftskort, vil de, slik forordningen er formulert, kunne benyttes i nye smarte fartsskriverne, slik at utskifting av dem ikke trenger å skje før gyldighetsperioden på kortene går ut.

Andre konsekvenser for verkstedene er at de må forholde seg til de krav til montering, installering, testing, reparasjon mv. som følger av gjennomføringsforordningen. Dette inkluderer blant annet anskaffelse av det utstyr som kreves for å kalibrere de nye fartsskriverne. Krav til montering fremgår av vedlegg 1C punkt 5, mens krav til kontroll, vedlikehold og reparasjoner fremgår av vedlegg 1C punkt 6.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten omfattes av hurtigprosedyren og er derfor ikke behandlet i SU transport.

Rettsakten er EØS-relevant og akseptabel for Norge.